

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE BETOVERDE BRAAMBESSEN

kindertoneel in elf taferelen

door

Fons Vinck

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2004

Nr.2420

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste **VIJFTIEN** tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagkaart die, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DE BETOVERDE BRAAMBESSEN* op te voeren moet de naam van auteur *FONS VINCK* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/1997/220/56
ISBN 90-385-0531-0

© 1997 Toneelfonds J. Janssens/Fons Vinck
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

KINDEREN

WIM

ANN

BART

ROSSE LIESJE

KEN

MARK

TINNY

ELS

TOM

GROTE MENSEN

Arbeiders

JEF (heeft de leiding)

ROGER

KAREL

MARCEL

CIRIEL (niet al te slim)

Het schepencollege

BURGEMEESTER

SCHEPEN VAN FI-
NANCIEN

Anderen

MR GELDGEWIN (bouwondernemer)

GOEDGEBUUR

BAKKER

GEEST VAN SIPAPU

(MELKBOER EN GROENTENMAN : NIET NOODZAKELIJK)

MEVR.HERDERDER

DOKTER

MEESTER

BOSGEESTEN

DIEREN

FLUP (de kater)

BEVER 1

DOLLIE (de duif)

BEVER 2

MUIS

FLOERE (het konijn)

PLUTO (de hond)

FLORIS (de mol)

Wat de figuratie betreft, kan men zelf de nodige aanpassingen doorvoeren.

Ook kunnen bepaalde rollen worden geschrapt.

De teksten worden dan verdeeld onder de overige spelers.

Het is aan de regisseur om te wijzigen indien men niet over voldoende acteurs beschikt.

DE BETOVERDE BRAAMBESSEN

Als het licht wordt opgetrokken in het rechterplan (wat het grootste vlak is) : klinkt er vrolijke muziek, kinderen spelen joelend in het biotoopje. Ze zitten mekaar achterna, klimmen in een grote struik, meisjes hinkelen, spelen met hoelahoep of springen touwtje, jongens sjoeren samen met twee bevers aan klimrek of boomkamp.

Ook dieren spelen : muizen, konijntjes en zelfs twee bevers.

Op een verhoog of soort dak met schoorsteen ligt Flup, de kater, lang uitgestrekt op zijn buik te genieten en kijkt vergenoegd naar het vrolijke spel.

WIM (Haantje de voorste) Vooruit, Els, springen.

ELS (Die in het boomkamp zit) Nee.

WIM Je durft niet.

ELS Jawel, maar ik wil niet.

TOM Wacht, we zullen je een duwtje geven. Kom, jongens.

(Tom, Mark en Ken willen haar naar beneden duwen maar ze gilt als een bezetene. Tinny, Sofie en Ann willen hen dat beletten en trekken aan hun armen en benen. Het is een gekrijs van belang. Ondertussen hebben de konijntjes achter elkaar gehold, de twee bevers niet stilgezeten met sjoeren en dansen de muizen met de eekhoortjes op de muziek. De meisjes en jongens vallen nu holderdebolder door mekaar.)

ELS (Nog naar adem happend) Kom, we gaan dansen.

(Algemeen gejuich - de muziek van het begin wordt nu vervangen door dansmuziek. De kinderen en de dieren dansen of brengen een choreografie [1] Op het einde van de dans wordt de muziek zachter en ook de stemmen zijn nu zo stil dat Flup, de kater, met zijn tekst kan beginnen. Het licht wordt wat gedimd in het midden. Flup wordt meer belicht. Als Flup begint te praten, dient de muziek nog enkel als achtergrond.)

FLUP (Grinnikend naar het publiek) Miauw, hé, hé, hé, gezellig, gezellig, gezellig. Het is hier niet altijd zo leuk geweest hoor. Zal ik jullie eens een verhaal vertellen ? Het begon allemaal met Liesje.

(Er komt nu een meisje op met rosse haren en enorme sproeten. Ze is niet zo mooi gekleed als de anderen. Ze draagt een versleten broek en dito jas die bijna tot op de grond hangt. Ze loopt op blote voeten. Ze staat te kijken naar de joelende kinderen maar speelt niet mee.)

Roste Liesje, noemen ze haar. Een eigenaardig kind, altijd staat ze te kijken maar niemand vraagt haar om mee te spelen.

(De dans is ten einde, gewone belichting maar muziek blijft op achtergrond.)

WIM Hé, kijk eens, roste Liesje. Wat kom jij hier doen ?

- KEN Zullen we je ook eens in de bomen zetten als een aap ?
- MARK Als een roste aap dan.
(Gelach van de jongens.)
- TINNY Wacht, misschien heeft ze weer één of andere roddel te vertellen.
- ANN Ja, Lies weet altijd de laatste nieuwtjes te vertellen.
- BART (Komt zich nu mengen in het gesprek.) Hm, niet moeilijk, ze heeft niets anders te doen. Ze gaat overal luistervinken.
- ELS Hou je wafel nu eens, onnozelaar. Wat is er, Lies ? Is er iets nieuws ? Is de school afgebrand ?
- LIES Er gaat iets vreselijks gebeuren. Ze gaan onze torteltuin vernietigen.
- WIM Wie ?
- LIES De gemeente.
(Alles wordt plotseling stil. De dieren komen stil staan luisteren en de muziek stopt. De belichting wordt iets deemsterig.)
- WIM Ze liegt. Wat weet zij daar nu van ?
- ELS Ze komt ons weer treiteren.
- TOM Ja, altijd is zij de spelbreker.
- MARK 't Was nu juist plezant, Lies. Je kan weer niet verdragen dat wij ons amuseren. (Duwt haar met de hand achteruit.)
- LIES Maar, ik wil jullie alleen komen waarschuwen dat ...
- TINNY En wij waarschuwen je dat je ons spel niet moet komen verstoren.
- BART Spelbreker. (Duwt haar achteruit.)
- ANN Roste trien.
- ALLEN (In koor) Roste trien, we willen je hier niet meer zien. (Herhalen dit.)
(Liesje loopt wenend weg. Groot gejuich. Dan weerklinkt de schoolbel.)
- MARK Oei, de school begint weer. We moeten ons haasten.
(Algemeen gejammer.)

ANN Niets aan te doen. Vooruit, om het eerst.

(Onder groot kabaal en gegiechel lopen ze weg. De dieren zwaaien
allemaal tenafscheid en verlaten druk pratend de scène.)

(Dans [2]).

II

- FLUP (Terwijl hij zich behaaglijk uitstrekt) Iedereen is weg. Och ja, mijn verhaal. Liesje had gelijk, er was iets gaande met ons geliefde plekje. (Op dit ogenblik komt Pluto, de hond op) O nee, daar heb je die domme hond weer. Wat moet jij hier ?
- PLUTO Ik kwam wat spelen met de kinderen. Zijn ze al weg ?
- FLUP Natuurlijk zijn ze al weg. Ze moeten toch naar school.
- PLUTO Och, dat is jammer. Wil jij dan met mij spelen ?
- FLUP Zeg, jij hebt ze zeker niet alle vijf ? Wij zijn kat en hond.
- PLUTO Weet je wat ? Jij gooit iets weg en ik haal het terug.
- FLUP Hé ? Waarom moet ik het weggooien als jij het nadien terughaalt, dommerik ?
- PLUTO Zomaar, om te spelen ?
- FLUP Dat beest begint serieus op mijn zenuwen te werken. Ik zal hem eens wat laten zien. Zullen we vechten ?
- PLUTO Ha, ha, jij kan toch niet winnen tegen mij.
- FLUP Nee, ik wil vechten om dat been dat daar in de grond steekt.
- PLUTO Een been ? Waar ? Waar ?
- FLUP Ik heb daar gisteren een dikke, vette kluif in de grond gestoken. Er hangen nog lappen vlees aan. Er is maar één probleem. Ik kan het niet meer opgraven want ik heb mijn nagels bezeerd.
- PLUTO Geen probleem. Waar zit het ergens. Ik heb al dieper gegraven dan dat.
- FLUP Hier zit het. (Wijst een bepaald punt aan in de grond)
- PLUTO Okido, let maar op. In één, twee, drie heb ik die lekkernij opgegraven.
- (Terwijl Pluto in de grond begint te snuffelen, neemt Flup een aanloop en schopt Pluto fors in zijn achterste. Dan bijt hij nog eens flink in zijn staart)
- PLUTO Kaiii, kaiii. (jankend af)
- FLUP Zo, daar zijn we weer voor een tijdje van verlost. Nu kan ik eindelijk

mijn verhaal verder zetten. Op een zonnige dag dus, lag ik op mijn geliefde plekje heerlijk te soezen toen er een paar mannen met rare hoeden in het bosje kwamen.

(Overgangsmuziek die overgaat in geluiden van een bouwwerf. Het gemeentepersoneel komt aanplakbrieven hangen. Zij hebben groene overalls aan waarop staat te lezen : Gemeente Zij hebben gele helmen op. Ze hangen ook rood-witte linten rond de torteltuin.

- FLUP (Die naderbij sluipt) Hé jongens, wat staat daar op te lezen ?
- JEF (Die de leiding heeft) Wat komt die kat hier doen ? Vooruit, weg, kss, kss.
- MARCEL Uit onze weg, vervelend beest. (hij zit Flup achterna met een schop)
- ROGER Wacht, ik gooi er een steen naar. (gooit een steen achter de coulissen terwijl Flup wegloopt)
(achter de coulissen schreeuwt Flup van pijn)
- KAREL Die zal hier ook zijn biezen mogen pakken als dat bosje weg moet.
- JEF Ja, 't schijnt er nu toch van te komen. De bouwonderneming Geldgewin zal hier nu toch mogen bouwen.
- CIRIEL Eigenlijk wel wat spijtig voor de kinderen die hier kwamen spelen, maar ja.
- JEF Dat is onze zaak niet, wij doen gewoon ons werk. En wie bezwaar wil indienen, moet dat plakkaat hier maar lezen.
(Men hoort een fabrieksfluit. Op dat ogenblik komt Flup weer aangeslopen. Hij mankt)
- KAREL Hé, daar heb je die zwerfkat weer. (wil Flup achternazitten)
- JEF Komaan zeg, laat dat domme beest lopen.
- ROGER Ja, we gaan er vandoor.
- CIRIEL 't Werd tijd.
- JEF Allé, vooruit, ha hi, ha ho.

(Muziek "Ha hi, ha ho" uit "Sneeuwwitje en de zeven dwergen". De mannen stappen rond op het ritme van de muziek. Eventueel zingen zij daarbij een zelf gevonden tekst. Of er volgt een choreografie. Flup

moet altijd voor ze uitwijken. Uiteindelijk verdwijnen zij al zingend en marcherend van het podium. De muziek sterft uit.)

III

(De kinderen komen joelend en druk pratend op maar hun gebabbel sterft uit wanneer ze het gekleurde lint zien en de aankondigingen. Ook de dieren verzamelen zich rond de aanplakbrieven.)

WIM Kijk eens, wat is dat nu voor iets ?

ELS Het lijkt wel of iemand het bos wil versieren met linten.

KEN Misschien voor carnaval.

TINNY Nee, er staat iets heel belangrijks op dat bord.

(Ze verzamelen zich rond het aanplakbord om te lezen. Floris, de mol, is er ook bij komen staan.)

FLUP (Is mankend naderbij gekomen) Jullie hoeven dit niet eens te lezen. Ik zal jullie vertellen wat er gebeurd is. (hij likt zijn voorpoot)

BART Flup, ben je gevallen of zo ?

FLUP Nee. Er zijn hier mannen gekomen van het gemeentebestuur. Ze hadden groene jassen aan en gele helmen op. Ze gooiden een steen op mijn voorpoot.

ELS Doet het zeer ?

FLUP Als ik er een beetje aan lik, gaat het over.

WIM Wat kwamen ze doen ?

FLUP Ze gaan het bos verkopen.

MARC Aan wie ?

FLUP Aan een bouwonderneming. Die gaat alle bomen omhakken en er een parkeerplaats van maken.

FLORIS (Die het bericht stond te lezen) Hier staat dat ze parkeertomaten gaan zetten. Die zijn toch lekker. Nee ?

WIM Zeg Floris, je kan zien dat jij een mol bent. Dat zijn geen tomaten maar parkeerautomaten.

FLORIS Oei, wat is dat ? Zijn die ook lekker ?

ELS Dommerik. Daar steken de mensen munten in en dan mogen ze daar hun auto parkeren.

- FLORIS Ach, nu snap ik het. Maar onder de grond hebben wij dat toch niet nodig ?
- FLUP Ze gaan putten maken in de grond en dan gieten ze daar beton in.
- VELDMUIS En wat moet er dan met ons gebeuren ? Mijn vrouw heeft net een paar kindjes gebaard. Ze liggen nog in een warm nestje onder de bladeren.
- BEVER 1 En wij dan ? Waar moeten wij naartoe ? Wij moeten nog dijken bouwen en het water moet worden gedampt.
- BEVER 2 Gedempt ... gedempt.
- BEVER 1 Gedempt ?
- BEVER 2 Het water moet geleid worden via kleine kanaaltjes zodat iedereen er voldoende gebruik kan van maken.
- FLUP Dat heeft allemaal geen belang meer. Alles wordt dichtgemaakt.
- DUIF Moet alles weg ?
- FLUP Er zal geen water meer zijn. De bomen worden omgehakt en de struiken uitgetrokken.
- ELS Maar dat is toch verschrikkelijk ?
- DUIF Ik heb de bomen nodig om te kunnen leven.
- VELDMUIS En wij moeten toch nesten kunnen maken. Wat moet er gebeuren met mijn arme kindertjes ?
- KONIJN Ik verhonger zonder wortels.
- DUIF En ik moet vliegen hebben.
- (Ze beginnen nu allemaal door elkaar te roepen : water-bladeren-wormen-grond-bomen. De kinderen : niet meer spelen ? Hierop valt alles stil)
- FLUP Rustig, rustig. Laten we allemaal eens goed nadenken.
- (Ze gaan nu allemaal zitten denken.)
- ELS Hé, wacht eens. (Roept dit uit zodat het konijn ervan schrikt)
- KONIJN Wat is er ? Wat is er ? (Wipt van de ene kant van de scène naar de andere kant.)

- WIM Maar Floere, je maakt ons allemaal zenuwachtig. Zit stil.
- KONIJN Denk je dat ik nog kan stil zitten als ik hoor dat ze ons hier gaan wegja-
gen ?
- TINNY Dat zou ik nog eens willen zien.
- FLUP Wacht even. Els, jij had een idee. Wat gaan we doen ?
- ELS Luister, we gaan met zijn allen naar de info-avond die de gemeente
organiseert.
- BART Ja, dat is een goed idee. Op die aanplakborden staat dat iedereen die
bezwaren heeft naar de vergadering mag komen.
- BEVER 1 Dan gaan we daar toch met zijn allen naartoe.
- BEVER 2 Naartoe.
- DUIF Allen daarheen.
- TOM Met de hele bende.
- (Er wordt weer door mekaar geroepen : we gaan ons gedacht zeggen -
we laten ons mooie bos niet afpakken, enz.)
- KEN Ik heb het. (Floere springt weer op) We maken een groot spandoek :
"Handen af van het tortelbos."
- DUIF (Begint te wenen) Het bos is nog genoemd naar mijn grootvader. Hij
was de eerste tortelduif die hier aankwam.
- MARC Kop op, kind. We gaan het daar eens goed uitleggen. We dienen met
zijn allen bezwaar in en na een paar dagen is alles weer in orde.
- FLUP Dat zal allemaal niet helpen. Liesje had gelijk. Als we niet opletten, zijn
we inderdaad ons bos kwijt. En op die info-avond zijn we niet uitgeno-
digd. Dat geldt alleen maar voor de grote mensen.
- MARC En de kinderen mogen daar niet bij zijn ?
- (Flup schudt van nee)
- BEVER 1 En de dieren ook niet ? (Flup idem)
- BEVER 2 Ook niet ? (idem)
- WIM Flup heeft gelijk. Alleen de volwassenen zijn uitgenodigd. Geen dieren,

geen kinderen.

- TINNY Liesje heeft ons nog zo verwittigd. We hadden beter naar haar geluisterd.
- ELS Ja, in plaats van haar zo te pesten.
- KEN Van mij mag ze in het vervolg meespelen.
(Uitroepen : van mij ook !)
- FLUP En als we nu eens een spion naar die vergadering sturen ?
- ANN Een goed idee. Iemand die dan verslag komt uitbrengen.
- DUIF Ja, want het bos is toch van ons, nietwaar ?
- BEVER 1 Het gaat toch over ons leven.
- BEVER 2 Leven.
- FLUP Goed. Wie van ons zou er ongemerkt kunnen binnengeraken ?
- WIM Dollie, de duif. Er zitten toch overal duiven op de vensterbanken van de gemeente ?
- DUIF Ja, maar we worden daar overal weggejaagd. Ze zeggen dat we de daken en de monumenten bevuilen.
- BART Kan je je niet gewoon op de vensterbank neerzetten terwijl de vergadering bezig is ?
- DUIF Maar jongen, toch. De vensters zijn dicht hoor. Dan hoor ik toch niets ?
- TINNY Misschien kan iemand van ons zich aanbieden om te helpen tijdens de receptie.
- VELDMUIS Och, er is nog een receptie ook. Met kaas en nootjes ?
- BART Dat is altijd zo als de gemeente goed wil staan bij de bevolking. Dat is in het vooruitzicht van de volgende verkiezingen.
- KEN Op mij moet je niet rekenen, hoor, want mijn ouders zijn op die info-vergadering aanwezig.
- ELS De mijne ook. Ze zouden vragen wat ik daar kwam doen.
- MARC De mijne ook. We moeten iemand sturen wiens ouders zeker niet aan—